

РЕШЕНИЕ

№ 19517

гр. София, 06.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в
публично заседание на 28.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Биляна Кирилова, като разгледа дело номер **3828** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 145 - чл. 178 вр. чл. 58, ал. 3 от Административно - процесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 44, ал. 8, изречение първо, предл. първо вр. ал. 6 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на О. М. М., гражданин на К., [дата на раждане] 9 г., ЛНЧ [ЕГН], принудително настанен в Специализиран дом за временно настаняване на чужденци (СДВНЧ) – С., бадж № 41326, депозирана чрез пълномощника му - адв. В. П., САК, срещу мълчалив отказ на директора на Дирекция „Миграция“ – МВР по Молба вх. № 536400 – 21144 от 05.03.2025 г., съдържаща искане за отмяна на принудителното му настаняване в СДВНЧ и замяната с предвидената в чл. 44, ал. 5, т. 1 от ЗЧРБ обезпечителна мярка – ежеседмично явяване в териториална структура на МВР.

Изложени са аргументи за необосновано negliжиране на представени писмени доказателства, установяващи отпаднала необходимост от прилагане на мярката по чл. 44, ал. 6 от ЗЧРБ, поради влошеното здравословно състояние на жалбоподателя. В допълнително представена молба, в която е обоснован правният интерес от оспорването, след получен Отговор на молбата от директора на Дирекция „Миграция“ – МВР, изх. № рег. 536400-34076 от 09.04.2025 г., е посочено, че е обсъждана като възможна единствено замяната на принудителното настаняване в СДВНЧ с обезпечителната мярка по чл. 44, ал. 5, т. 3 от ЗЧРБ, а не и предпоставките за прилагане на заявената в молбата мярка по чл. 44, ал. 5, т. 1 от ЗЧРБ.

В съдебното заседание жалбоподателят лично, със съдействието на преводач и на процесуалния си представител поддържа искането в жалбата. Сочи, че е напуснал България нелегално, през С., с намерение да се установи в Ш., за да проведе необходимото му специализирано лечение, с

каквато цел твърди, че е пристигнал и в България. Заявява, че е последовател на „Свидетелите на Й.“ и негов духовен брат, който е полски гражданин и е женен за българска гражданка ще му осигури необходимите средства за издръжка и жилище. Категоричен е, че не може да се върне в държавата си по произход К., защото няма роднини и близки, а и се страхува за живота си, след като е станал жертва на въоръжено нападение.

Процесуалният му представител – адв. К. поддържа искането в жалбата и аргументите, с които е мотивирано. Поставя акцент върху здравословните проблеми на доверителя й, а и на факта, че административният орган не се е произнесъл по искането в молбата – принудителното настаняване в СДВНЧ, на основание чл. 44, ал. 6 от ЗЧРБ, да бъде заменено с обезпечителна мярка по чл. 44, ал. 5, т. 1 от ЗЧРБ, която се сочи като единствена възможна, доколкото доверителят й не разполага с паспорт или друг валидно издаден документ за самоличност, а липсата на дипломатическо представителство на държавата му по произход на територията на България затруднява съществено възможностите за издаването им. Излага съображения в подкрепа на твърденията в жалбата, че няма данни жалбоподателят да е заплахата за обществен ред и сигурност, а и да е налице опасност да се укрие.

Ответникът - директорът на Дирекция "Миграция" - МВР, чрез процесуалния си представител юрк. Ч., оспорва жалбата. Соча за безспорно установени обстоятелствата относно незаконното пребиваване на жалбоподателя на територията на страната, отказът да му бъде предоставена международна закрила – статут на бежанец и хуманитарен статут, последващото нелегално напускане на страната, с което е пречатвал изпълнението на наложената му принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ „Връщане до страна на произход“. Позицията се и на категоричния отказ на чужденеца да съдейства за установяване на самоличността му и за издаване на документ за самоличност или валиден документ за пътуване, необходими за извеждането му от страната. Счита, че законосъобразно в отговора на директора на Дирекция „Миграция“ е посочено, че, за да се обезпечи изпълнението на наложената принудителна административна мярка по чл. 39а вр. чл. 41, т. 3 от ЗЧРБ, принудителното настаняване на жалбоподателя в СДВНЧ може да бъде заменено с повече от една от предвидените обезпечителни мерки в чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ – предвидените в т. 2 и т. 3 от ЗЧРБ. Претендира юристконсулско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не е изразила становище по жалбата и не участва със свой представител в съдебното производство.

Настоящият съдебен състав на Административен съд - София град, въз основа на приложените доказателства и становището на страните, прие за установено от фактическа страна:

Със Заповед рег. № 4379 ПАМ 540 от 01.10.2022 г. издадена от „за началник“ на Гранично полицейско управление – К. (л. 42) на О. М. М. гражданин на К., [дата на раждане] е наложена принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 вр. чл. 41, т. 3 от ЗЧРБ. За да се обезпечи изпълнението на тази ПАМ, след констатирана опасност чуждият гражданин да се укрие, със Заповед рег. № 5364з-6128 от 18.12.2024 г. издадена, на основание чл. 44 ал. 6 от ЗЧРБ (л. 43), от директора на Дирекция „Миграция“ О. М. е настанен принудително в СДВНЧ до отпадане на пречките и създаване на необходимата организация за изпълнение на наложената принудителна административна мярка „Връщане до страната на произход – К.“, но не по-дълъг от 6 месеца. Заповедта е издадена на основание чл. 13 вр. чл. 8, ал. 1 от Наредбата за отговорността и координацията на държавните органи, изпълняващи действия по административно сътрудничество при прилагане на Регламент Д. и Регламент Евродак след обратно приемане на чужденеца от компетентните органи на Ш..

Към преписката е приложен Приемо-предавателен протокол от 18.12.2014 г. (л. 15) в който е

отразено, че жалбоподателят е настанен в СДВНЧ в деня на издаване на заповедта - на 18.12.2024 г., като е посочен и предходен период на настаняване от 03.10.2022 г. до 20.10.2022 г. с бадж 26734.

С Молба от 05.03.2025 г., депозирана от пълномощника на О. М. М. - адв. В. П., САК (л. 18 и л. 35), директорът на Дирекция „Миграция“ е сезиран с искане, на основание чл. 44, ал. 8 от ЗЧРБ, за отмяна на принудителното настаняване в СДВНЧ и замяната с алтернативна на задържането обезпечителна мярка по чл. 44, ал. 5, т. 1 от ЗЧРБ. Молбата е мотивирана с необходимост от преценка - могат ли да се приложат в конкретния случай ефективно, други достатъчни, но по-леки принудителни мерки, съгласно чл. 15, § 1 от Директива 2008/115/ЕО и чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ. Към молбата са приложени писмени доказателства в подкрепа на аргументите за отпаднала необходимост от продължаващо прилагане на принудителното настаняване в СДВНЧ – нотариално заверени Декларации по чл. 72, ал. 5 от ППЗЧРБ от българския гражданин А. М. М. (л. 11 – л. 12, л. 22 – л. 23, л. 31) и от полския гражданин със статут на продължително пребиваващ чужденец в Република България – М. В. (л. 9 – л. 10, л. 20 – л. 21, 31), банкови извлечения за наличности по две банкови сметки на М. В. (л. 13 и л. 14; л. 24 и л. 25) удостоверяващи декларираната възможност за поемане издръжката на жалбоподателя за периода на пребиваване на територията на Република България, Амбулаторен лист, с резултати от проведен на 17.04.2024 г. преглед от офталмолог на О. М., с посочена основна диагноза „Отлепване на ретината с ретинално разкъсване“ (л. 8, л. 19 л. 32).

С писмо рег. № 5304р-7455 от 28.03.2025 г. (л. 32 и л. 36), по повод на подадената молба, началникът на отдел «Правно нормативни дейности» в Дирекция «Миграция» - МВР е направил искане за спешно провеждане на медицинска експертиза за установяване на актуалното здравословно състояние на камерунския гражданин, както и за наличие на необходимост от провеждане на належащи манипулации, които не могат да се извършат в Медицинския институт на МВР. Към преписката са приложени резултати от извършен преглед и изследвания от офталмолог в МИ – МВР на 01.04.2025 г. (л. 37 – л. 39 и л. 41), в които е отразено, че се касае за увреждане на зрението и заболяване с давност от преди 3 години. Не е отразена необходимост от провеждане на належащи манипулации, които не могат да бъдат извършени в МИ – МВР.

С Докладна записка, рег. № 5304р – 8473 от 09.04.2025 г. (л. 27а- л. 28), въз основа на извършена проверка на представените документи към молбата на пълномощника на жалбоподателя, и резултатите от проведените изследвания и консултацията с офталмолог, директорът на Дирекция „Миграция“ е уведомен, че не са представени всички изискуеми документи за прилагане на обезпечителна мярка по чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ - документ за собственост на жилището, което е декларирано, че ще бъде предоставено за ползване от чужденеца за периода на подготовката на извеждането му от страната в изпълнение на наложената ПАМ по чл. 39а, ал. 1, т. 2 вр. чл. 41, т. 3 от ЗЧРБ. Предложено е, принудителното настаняване в СДВНЧ, да бъде заменено с две от обезпечителните мерки, предвидени в чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ – предаване във временен залог на валиден паспорт или друг документ за пътуване в чужбина и внасяне на гаранция в размер на 3 500 лева.

С адресирано до процесуалния представител на жалбоподателя писмо отговор, рег. № 536400 - 34076 от 09.04.2025 г. (л. 27), по повод подадената молба вх. № 536400 – 21144 от 05.03.2025 г., директорът на дирекция „Миграция“ е посочил, че и към момента данните за самоличността на жалбоподателя не са потвърдени, поради незаконното влизане на територията на страната и липсата на удостоверителен документ или копие на такъв. Приел е, че преценката на индивидуалните обстоятелства и на опасностите от укриване или на осуетяване на връщането по друг начин дават основание спрямо чужденеца да се приложи обезпечителната мярка по чл. 44,

ал. 5, т. 3 от ЗЧРБ – да предаде във временен залог валиден паспорт или друг документ за пътуване в чужбина, необходим и за изпълнение на наложената принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 вр. чл. 41, т. 3 от ЗЧРБ. Писмото не съдържа аргументи относно възможността за прилагане на посочената в молбата обезпечителна мярка по чл. 44, ал. 5, т. 1 от ЗЧРБ.

В съдебното заседание пълномощникът на жалбоподателя представи копия на медицински документи, издадени по време на престоя му в Ш. през 2024 г. (л. 65 – л. 77), с превод на български език, удостоверяващи провеждано лечение и на психиатрични заболявания – повтарящо се депресивно разстройство с умерена тежест и посттравматично стресово разстройство. По отношение на здравословните проблеми, свързани с влошеното зрение, въз основа на резултатите от извършен преглед в спешен кабинет на 26.07.2024 г. от доц. д-р мед. М. М. специалист-офталмолог в Градската болница на Ц., е посочено, че отлепването на макулата на лявото око е със стара давност с висока водна граница и пигментиран ръб (характерни белези за дългосрочно съществуващо отлепване), довело до намаляване на зрителната острота, за което е уточнено, че няма индикации за оперативна намеса, поради много ниската прогноза за възстановяване на зрението. Препоръчано е редовно проследяване и провеждане на офталмологични прегледи на всеки 6 месеца, включително оказване на незабавна медицинска помощ при установяване на нови симптоми, свързани с отлепванена ретината на лявото око.

В депозираните лични обяснения жалбоподателят уточни, че е напуснал държавата си по произход К. през 2022 г. с намерение да получи закрила и да се установи в България. Сочи, че е станал жертва на въоръжено нападение и изпитва страх за живота си, които са го принудили да стигне до Турция, а впоследствие и до България. Уточнява, че и по време на престоя си в България, със съдействие на «К.» е полагал труд по трудов договор. Напуснал е страната нелегално през границата със С. след полицейска проверка в РПЦ – О. купел, където е бил настанен, при която твърди, че са му били отнети спестени средства за оперативно лечение на здравословните проблеми със зрението.

Описаните релевантни за правния спор факти не са спорни за страните и дават възможност на съда да направи следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, подадена е от легитимирана страна, в преклузивния срок по чл. 149, ал. 2 от АПК (заведена е в АССГ с рег. № 8654 от 08.04.2025 г. – л. 4), при наличие на правен интерес от обжалването.

Молбата за отмяна на принудителното настаняване в СДВНЧ, на основание чл. 44, ал. 6 от ЗЧРБ, е заведена в Дирекция „Миграция“ на 05.03.2025 г. и до изтичане на срока по чл. 57, ал. 1 от АПК (14-дневен), а и до сезиране на съда – на 08.04.2025 г. не е издаден административен акт по отправеното искане в Молбата на гражданина на К. – О. М., депозирана от пълномощника му – адв. В. П., САК, заведена с вх. № 536400 – 21144 от 05.03.2025 г. Съгласно разпоредбата на чл. 25 от АПК, производството започва от датата на постъпване на искането при компетентния административен орган, т. е. от 05.03.2025 г. а срокът по чл. 57, ал. 1 от АПК за издаване на административен акт е изтекъл на 19.03.2025 г. (сряда – присъствен ден).

За да е налице мълчалив отказ, компетентният административен орган трябва да е бил длъжен, по силата на закона, да се произнесе в предвидения за това срок по надлежно отправено искане. Разпоредбата на чл. 58, ал. 1 от АПК е категорична, че непроизнасянето на административния орган в срок, представлява мълчалив отказ да бъде издаден административен акт, а като индивидуален административен акт, по смисъла на чл. 21, ал. 1, предл. последно от АПК, мълчаливият отказ подлежи на съдебен контрол за законосъобразност.

В разпоредбата на чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ е предвидено, че изпълнението заедно или поотделно на

предвидените в т. 1 – т. 3 обезпечителни мерки, се осъществява по разпореждане, със заповед, издадена по ред, определен с Правилника за прилагане на закона, при наличие на пречки чужденец да напусне страната или да влезе в друга страна когато не са насрочени действия за предстоящото му извеждане. Със заповед, съгласно чл. 44, ал. 10 от ЗЧРБ, се разпорежда и принудителното настаняване в СДВНЧ по чл. 44, ал. 6 от ЗЧРБ, по отношение на чужденец за когото е установена опасност от укриване или който възпрепятства изпълнението на заповед, с която му е наложена ПАМ по чл. 39а, ал. 1, т. 2 и т. 3 от ЗЧРБ.

В конкретния казус, доколкото не се е произнесъл в предвидения в чл. 57, ал. 1 от АПК срок, по Молбата, с която е бил сезиран на 05.03.2025 г., за замяна на принудителното настаняване в СДВНЧ, прилагано спрямо О. М. от 18.12.2024 г., с обезпечителна мярка или мерки по чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ, по предвидения ред в чл. 72 – 72г от Правилника за прилагане на ЗЧРБ, към който препраща разпоредбата на чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ, компетентният административен орган – директорът на дирекция „Миграция“ е формирал мълчалив отказ, който е незаконосъобразен и подлежи на отмяна.

Приложеното към преписката писмо - отговор, рег. № 536400-34076 от 09.04.2025 г. (л. 27), според настоящия съдебен състав, не отговаря на изискванията за форма и съдържание, предвидени в чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ вр. чл. 72 – чл. 72г от ППЗЧРБ, а и не съдържа изрично волеизявление на административния орган по отношение на :

пречките, които препятстват напускането на страната от чужденеца, опасността от укриване или осуетяване по друг начин на връщането в държавата по произход, преценени с оглед на представените доказателства и отчетените индивидуални обстоятелства, наличието или липсата на основания за приложение на обезпечителната мярка по чл. 44, ал. 5, т. 1 от ЗЧРБ – искането, с което е сезиран.

Съдържанието на писмото възпроизвежда частично нормативната уредба в чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ, без да са подложени на анализ представените документи и аргументите, с които е обосновано искането за прилагане на обезпечителната мярка по чл. 44, ал. 5, т. 1 от ЗЧРБ. Следва да се отбележи и, че изразеното становище относно възможното прилагане на мерките по чл. 44, ал. 5, т. 2 и т. 3 от ЗЧРБ също не отговаря на изискванията на чл. 72б и чл. 72г от ППЗЧРБ.

Решаването на спора по същество не е от компетентност на съда, поради което административната преписка следва да се върне на сезирания компетентен административен орган - директора на дирекция “Миграция“ - МВР, който да се произнесе по молбата на пълномощника на О. М. – адв. В. П., САК от 05.03.2025 г., в съответствие с изискванията на чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ вр. чл. 72 – чл. 72г от ППЗЧРБ, като извърши преценка относно опасността от укриване и възпрепятстване изпълнението на ПАМ по чл. 39а, ал.1, т. 2 вр. чл. 41, т. 3 от ЗЧРБ, въз основа на пречките, които препятстват извеждането на чуждия гражданин, представените доказателства и индивидуалните обстоятелства.

Страните не претендират присъждане на разноски, поради което съдът не дължи произнасяне по този въпрос. Направените в съдебното производство разноски за преводач остават за сметка на бюджета на Съдебната власт.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 3 вр. чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд - София – град, Първо отделение, 26-ти състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ мълчалив отказ на директора на Дирекция „Миграция“ – Министерство на вътрешните

работи по молба вх. № 536400 – 21144 от 05.03.2025 г. депозирана от О. М. М., гражданин на К., [дата на раждане] 9 г., ЛНЧ [ЕГН] чрез пълномощник – адв. В. П., САК за отмяна на принудително настаняване в СДВНЧ и определяне на обезпечителна мярка по чл. 44, ал. 5, т. 1 от Закона за чужденците в Република България.

ВРЪЩА административната преписка на директора на Дирекция „Миграция“ – Министерство на вътрешните работи за произнасяне в 14-дневен срок, по молба вх. № 536400 – 21144 от 05.03.2025 г., депозирана от адв. В. П., САК - пълномощник на О. М. М., гражданин на К., [дата на раждане] 9 г., ЛНЧ [ЕГН], настанен в Специализиран дом за временно настаняване на чужденци – С. към дирекция „Миграция“ със Заповед № 5364з-6128 от 18.12.2024 г. на директора на Дирекция „Миграция“ – МВР, в съответствие с изискванията на чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ вр. чл. 72 – чл. 72г от ППЗЧРБ и дадените указания в мотивите по приложението на закона.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщението на страните.

СЪДИЯ: